

Tadeusz Mierzejewski

Wspomnienie pośmiertne : Adwokat dr Jerzy Biernacki

Palestra 22/2(242), 66-68

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

przesłuchiwanie powinien być przestrzegany. Każde przesłuchanie, podobnie jak i sposób jego przeprowadzenia, powinno znaleźć odbicie w treści protokołu dołączonego do akt sprawy.

Postępowanie przygotowawcze powinno się toczyć bez zbędnej zwłoki, co dotyczy zwłaszcza kolejności przesłuchań czy innych czynności procesowych. Zakres przesłuchania poszczególnych osób oraz liczba tych przesłuchań nie powinny wykroczać poza granice rzeczowej potrzeby. Szybkość postępowania obowiązuje zwłaszcza wtedy, gdy w stosunku do podejrzanego (podejrzanych) zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Problem zadawania pytań przez strony bądź przez ich obrońców czy pełnomocników w toku postępowania przygotowawczego staje się — oczywiście — aktualny dopiero w tych momentach, kiedy strony dopuszczone zostały do udziału w czynnościach postępowania przygotowawczego (art. 272—274 k.p.k.). Są to przejawy kontradykcyjności w obrębie postępowania przygotowawczego, a w kierunku ich wzmocnienia bądź rozszerzenia idzie ewolucja naszego procesu.

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE

**Adwokat
dr Jerzy Biernacki**

Dnia 7 grudnia 1977 r. zmarł nagle w Toruniu adw. dr Jerzy Biernacki, urodzony w Warszawie 10 listopada 1907 r.

Po ukończeniu w 1925 r. Państwowego Gimnazjum im. Władysława IV w Warszawie rozpoczął studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. W okresie studiów prowadził ożywioną działalność społeczną. Od 1926 r. był członkiem Zarządu Koła Prawników Studentów UW, a w latach 1929—1930 wybrany został jego prezesem. Redagował także „Biuletyn Koła Prawników Studentów UW”, stanowiący stały organ tego Koła. W okresie studiów był także prezesem Akademickiego Związku Kół Prawniczych i Ekonomicznych. Studia ukończył w 1930 r., uzyskując dyplom magistra prawa.

Od 1.XI.1930 r. do 30.VI.1935 r. pracował jako referent prawny i radiofoniczny Departamentu III Technicznego Ministerstwa Poczty i Telegrafów. Jednocześnie z podjęciem tej pracy rozpoczął aplikację sądową i w marcu 1932 r. złożył egzamin sędziowski z wynikiem celującym. W trakcie odbywania aplikacji działał w Zrzeszeniu Aplikantów Zawodów Prawniczych i był redaktorem „Młodego Prawnika”, wydawanego przy „Głosie Sądownictwa”. Po zdaniu egzaminu referendarskiego zatrudniony został od 1.VIII.1932 r. na stanowisku radcy prawnego w Polskim Radiu. W tym czasie pod patronatem adw. Bolesława Bielawskiego podjął aplikację adwokacką.

Od chwili podjęcia pracy zawodowej współpracował blisko z prof. drem Henrykiem Konicem, który był prezesem Polskiego Prawniczego Komitetu Radio-

wego, wchodzącego w skład Międzynarodowego Komitetu Prawa Radiowego (Comité Internationale de la T.S.F.). W 1932 r. adw. J. Biernacki mianowany został sekretarzem generalnym Polskiego Prawniczego Komitetu Radiowego, a w 1936 r. powołano go w skład Komitetu Ekspertów Prawa Międzynarodowego z siedzibą w Paryżu, kierowanego przez prof. dra D. Rafaela Altamira y Crevea.

Adw. dr J. Biernacki był autorem pierwszych w Polsce prac z zakresu prawa radiowego. Do najważniejszych należą rozprawy: Prawo autorskie w zastosowaniu do radiofonii, z przedmową Bolesława Bielawskiego, Warszawa 1932; Terminologia prawnicza w zastosowaniu do radiodifuzji, Warszawa 1934; Radiowe prawo — Zasady prywatnoprawne, Warszawa 1938 (Encyklopedia podręczna prawa prywatnego, zes. 32—33, Warszawa 1938, s. 3—102).

Po śmierci prof. dra H. Konica nadal pracował naukowo pod kierunkiem prof. dra Ferdynanda Zolla. Brał udział w III i IV Międzynarodowym Kongresie Prawa Radiowego w Belgii (1930) i Francji (1932). W 1934 r. był współorganizatorem i uczestnikiem V Międzynarodowego Kongresu Prawa Radiowego, który odbył się w Warszawie.

Od 1.XII.1938 r. powierzono adw. Biernackiemu stanowisko naczelnego radcy prawnego Polskiego Radia. Równocześnie w latach 1937—1939 był radcą prawnym Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych.

Od 1.VII.1935 r. do 1.VIII.1944 r. był adwokatem w Warszawie. W latach 1939—1942 pełnił społeczne funkcje prezesa Staromiejskiego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie. W 1945 r. rozpoczął praktykę adwokacką w Izbie krakowskiej. Po uzyskaniu na Uniwersytecie Warszawskim w 1948 r. stopnia naukowego doktora prawa zostaje wykładowcą prawa agrarnego i administracyjnego na Uniwersytecie im. M. Kopernika w Toruniu, wykonując jednocześnie nadal zawód adwokata w Izbie Adwokackiej w Toruniu, a następnie w Bydgoszczy. W okresie tym był także radcą prawnym Dyrekcji Okręgowej Szkolenia Zawodowego w Toruniu i Przewodniczącym Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli przy DOSZ w Toruniu. W związku z pilną potrzebą organizowania szkolnictwa zawodowego w PRL w latach 1951—1953, zostaje przez DOSZ w Toruniu oddelegowany na stanowisko dyrektora Technikum Ekonomiczno-Handlowego w Mogilnie. W latach 1953—1956 powierzono mu założenie Technikum Gospodarki Komunalnej w Bytomiu, którego był pierwszym dyrektorem. Od 9.V.1956 r. do 1.XII.1976 r. był adwokatem w Izbie kieleckiej. Przez wiele lat kierował Zespołem Adwokackim Nr 1 w Kazimierzy Wielkiej, będąc jednocześnie radcą prawnym cukrowni „Łubna” oraz PZGS-u w Kazimierzy Wielkiej.

W okresie 41-letniej aktywnej działalności adwokackiej i 47-letniej pracy w zawodzie prawniczym adw. dr Jerzy Biernacki dał się poznać jako człowiek ideowy, zaangażowany i bezinteresowny. Cieszył się szacunkiem, zaufaniem i sympatią zarówno kolegów jak i licznej rzeszy klientów. Przez wszystkie lata powojenne pełnił z dużym oddaniem szereg funkcji w Zrzeszeniu Prawników Polskich oraz w wielu lokalnych instytucjach oświatowo-kulturalnych i organizacjach społecznych. Zajmował się popularyzacją najdawniejszych dziejów i historią Polski, a także regionów, na terenie których przypało mu działać. Uzyskał za to Oznakę Tysiąclecia Państwa Polskiego, przyznaną mu przez Ogólnopolski Front Jedności Narodu. Należał do pokolenia romantyków, był poetą i malarzem-amatorem, a nade wszystko znawcą i miłośnikiem dziejów ojczyźnych.

Szerokie zainteresowania, zdolności i temperament Zmarłego nie zostały w pełni wykorzystane z powodu wybuchu II wojny światowej. Nie zrealizował on w związku z tym wielu podjętych, a także zamierzonych przed wojną prac. Tragiczne

skutki wojny inaczej, niż zaplanował, pokierowały dalszym przebiegiem jego kariery zawodowej. Nie zniechęciło go to jednak do podjęcia nowej, zgoła innej działalności. Trudne lata odbudowy kraju wciągnęły go w realizację innych zadań. Z całym oddaniem i poświęceniem zajął się organizacją szkolnictwa zawodowego w PRL oraz działalnością pedagogiczną, która dawała mu wiele satysfakcji. Nigdy jednak nie zaprzestał wykonywania swego umiłowanego zawodu obrońcy, który był jego główną pasją życiową i który go zawsze absorbował całkowicie.

Pracowite życie adw. dra J. Biernackiego, do końca aktywnego i działającego, przerwała nagła śmierć. Spoczął na zawsze na cmentarzu Św. Jerzego w Toruniu, który po rodzinnej Warszawie był mu najbliższym z wszystkich miast, w których żył, pracował i działał, zawsze przy tym *pro publico bono*.

adw. Tadeusz Mierzejewski

NOTATKI

1.

Pierwszy Międzynarodowy Kongres Prawa Procesowego Cywilnego

W dniach od 27 sierpnia do 4 września 1977 r. odbył się w Gandawie Pierwszy Międzynarodowy Kongres Prawa Procesowego Cywilnego,¹ zorganizowany przez Wydział Prawa Uniwersytetu w Gandawie pod auspicjami Międzynarodowego Instytutu Prawa Sądowego² i pod hasłem: „O sąd o ludzkim obliczu”.³ Okazją do zorganizowania Kongresu stała się dziesiąta rocznica przyjęcia belgijskiego kodeksu sądowego.⁴ Pracami przygotowawczymi oraz przebiegiem Kongresu kierował komitet organizacyjny, którego przewodniczącym był komisarz królewski do spraw reformy sądowej prof. dr Ernest Krings a sekretarzem generalnym — prof. dr Marcel Storme, kierownik katedry postępowania cywilnego Uniwersytetu w Gandawie. Należy zaznaczyć, że od profesora Storme’a wyszła idea zorganizowania Kongresu i że na jego barkach spoczął główny trud realizacji tej idei.

Przygotowania do kongresu rozpoczęły się przeszło dwa lata przed jego otwarciem i polegały — jeśli chodzi o stronę merytoryczną — na ustaleniu tematów referatów generalnych oraz na sporządzeniu listy referentów zarówno generalnych

¹ Należy zaznaczyć, że w okresie po drugiej wojnie światowej odbyło się już pięć innych kongresów prawa procesowego cywilnego (Florencja, Wiedeń, Wenecja, Ateny i Meksyk), które również miały charakter międzynarodowy i tak były określane.

² Instytut ten został powołany do życia w 1972 r. w Meksyku. Jego przewodniczącym jest prof. N. Alcalá-Zamora y Castillo (Meksyk), a sekretarzem generalnym prof. V. Denti (Włochy).

³ W ten sposób tłumacząc zwrot francuski *pour une justice à visage humain*, niemiecki *für ein Gericht mit menschlichem Antlitz* i angielski *towards a justice with a human face*.

⁴ Belgijski kodeks sądowy (*code judiciaire*), czyli kodeks postępowania cywilnego, został wprowadzony ustawą z dnia 10 października 1967 r., wszedł zaś w życie z dniem 1 listopada 1970 r.